

Doština pla-
čana v gotovini

1937

6



SALEZIJANSKI VESTNIK

Glasilo za salez. sotrudstvo

Vodstvo sotrudstva opozarja na sledeče:

1. Vse dopise in pošiljke naslavljajte na „Vodstvo salezijanskega sotrudstva, Rakovnik, Ljubljana“. Večkrat nastanejo pomote in zamude radi nepopolnega naslova.

2. Ko pošljete kak znesek, nikdar ne pozabite na zadnji strani položnice ali nakaznice zapisati namen pošiljke, da moremo brez zamude in iskanja takoj pravilno vknjižiti.

3. Za pošiljke denarja se poslužujte naših položnic: štev. ček. rač. 12.945 z naslovom „Salezijansko sotrudstvo, Vodstvo, Rakovnik, p. Ljubljana“. Ako nimate pri rokah také položnice, lahko dobite na vsaki pošti navadno položnico (za 25 par), na katero zapišete številko našega čekovnega računa 12.945 in naš naslov. Lahko pošljete tudi po položnici štev. 16.498 z naslovom: „Knjižice“, uprava, Rakovnik, p. Ljubljana. Po eni in isti položnici lahko pošljete za več namenov hkrati, samo da zabeležite na zadnji strani namen pošiljke. S tem prihranite stroške sebi in nam.

ČEŠČENJE PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

Debelo tiskana številka zaznamuje skupino; prva za njo opravilo, druga dan, kdaj naj se opravi zadostilno sv. obhajilo. — Vsak naj si zapomni, h kateri skupini spada. Kdor bi ne mogel opraviti zadostilnega sv. obhajila v določenem dnevu, naj si izbere drug dan.

V decembru: 1. 3, 12 — 2. 4, 13 — 3. 5, 14 — 4. 6, 15 — 5. 7, 16 — 6. 8, 17 — 7. 9, 18 — 8. 1, 19 — 9. 2, 20 — 10. 3, 21 — 11. 4, 22 — 12. 5, 23 — 13. 6, 24 — 14. 7, 25 — 15. 8, 26 — 16. 9, 27 — 17. 1, 28 — 18. 2, 29 — 19. 3, 30 — 20. 4, 31 — 21. 5, 1 — 22. 6, 2 — 23. 7, 3 — 24. 8, 4 — 25. 9, 5 — 26. 1, 6 — 27. 2, 7 — 28. 3, 8 — 29. 4, 9 — 30. 5, 10 — 31. 6, 11

V januarju: 1. 4, 13 — 2. 5, 14 — 3. 6, 15 — 4. 7, 16 — 5. 8, 17 — 6. 9, 18 — 7. 1, 19 — 8. 2, 20 — 9. 3, 21 — 10. 4, 22 — 11. 5, 23 — 12. 6, 24 — 13. 7, 25 — 14. 8, 26 — 15. 9, 27 — 16. 1, 28 — 17. 2, 29 — 18. 3, 30 — 19. 4, 31 — 20. 5, 1 — 21. 6, 2 — 22. 7, 3 — 23. 8, 4 — 24. 9, 5 — 25. 1, 6 — 26. 2, 7 — 27. 3, 8 — 28. 4, 9 — 29. 5, 10 — 30. 6, 11 — 31. 7, 12

Molimo za umrle sotrudnike in sotrudnice:

8. junija t. l. je umrl č. g. Janez Jereb duhovni župnik v pokoju na Čušperku. Pokojni je bil velik prijatelj salezijancev in goreč častilec sv. Janeza Boska. Kako rad je daroval za salezijanske naprave in za svetišče, včasih tudi večje vsote. Veliko je molil za salezijansko družbo, ves goreč je bil za čast božjo in Marijino. Našim sotrudnikom in sotrudnicam ga prav goreče priporočamo v molitev! Za njegovo dobro delo mu Marija in don Bosko gotovo nista ostala dolžna.

Bahovec Terezija, Žalna, Višnja gora;
Brodnik Frančiška, Ribnica na Dolenj.;
Cvar Franc in Frančiška, Ribnica na Dol.;
Čampa Ivana, Oplotnica;
Jalen Anton, Gorje pri Bledu;
Kavšek Uršula, Št. Lenard, Zabukovje;

Dr. Kogoj Franc, Jesenice;
Koren Anton, Crnomelj;
Kos Helena, Mala vas, Ježica;
Kozjek Marjeta, Polhovgradec;
Kurnik Matilda, Št. Rupert v Slov. gor.;
Oražem Amalija, Lipovec, Dolenja vas;
Pajk Alojzija, Stična;
Pešak Jožef, Slov. Bistrica;
Praprotnik Marija, Javornik na Gorenj.;
Pristovšek Terezija, Lokrovec, Celje;
Rojnik Franc, Št. Ilj pri Velenju;
Samec Ana, Lokrovec pri Celju;
Smolnikar Bety, Kamnik;
Zagoričnik Dominik, Podvrin, Polzela;
Zemljč Julijana, Ljubljana;
Zupančič Marija, Zagorica, Trebnje;

Usmiljeni Jezus, daj jim večni pokoj!
(300 dni odpustka.)

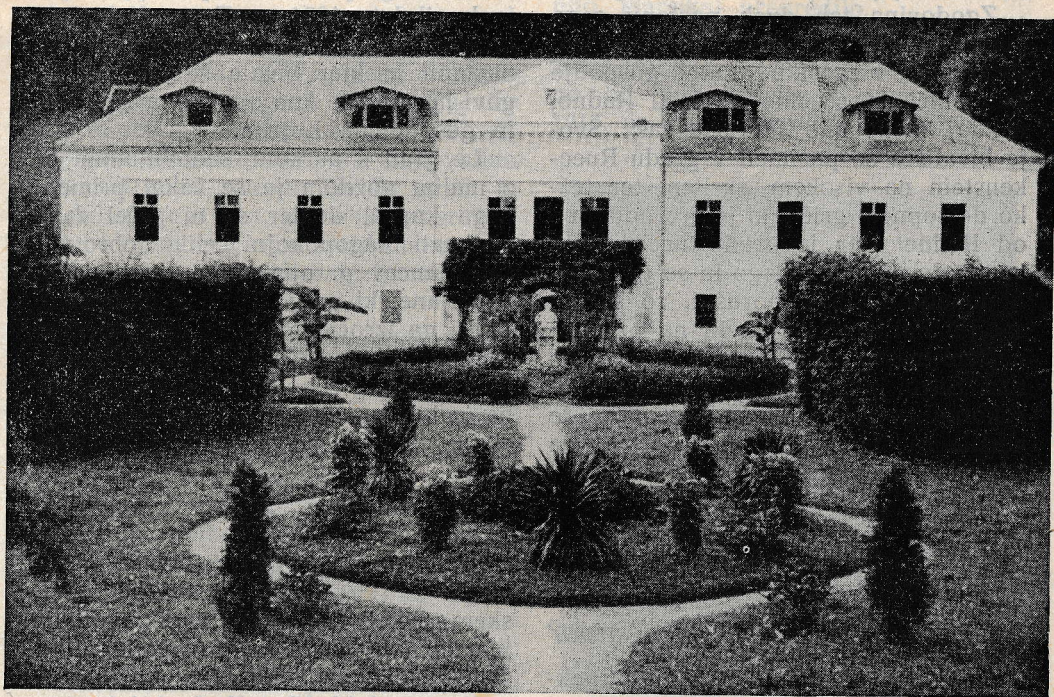
SALEZIJANSKI VESTNIK

GLASILO ZA SALEZIJANSKO SOTRUDSTVO

Tridesetletnica prihoda salezijancev na Radno.

Letos je minulo 30 let, kar so salezijanci prišli na Radno. Mnogo sprememb je že doživel dom na Radni in letos smo sklenili, da se vsega tega spomnimo ter priredimo večje slovesnosti za to priliko.

V krajših sestavkih in v glavnih obrisih bo naš Vestnik podal delo, življenje in pomen tega doma. Najprej nekaj zgodovine gradu, kjer so se naselili salezijanci, potem o pomenu in delovanju tega važnega don Boskovega zavoda, ki je kakor zibelka in vrelec salezijanskega življenja v Sloveniji in sploh v Jugoslaviji. Iz tega doma izhajajo bodoči salezijanci, kakor narodni delavci in prosvetitelji iz posameznih družin. Zato je Radna važen zavod za življenje in delovanje v naši domovini in vreden, da se obhaja spomin ob tretjem desetletju njegovega obstoja.



Salezijanski dom na Radni.

Tariški grad pred prihodom salezijancev.

Savska dolina od Zidanega mosta do Brežic ima poleg drugih značilnosti, po katerih slovi, tudi celo vrsto gradov in graščin, ki se vrste druga za drugo na obeh straneh Save: Radeče, Loka, Boštanj, Radna, Sevnica, Impolca, Rajhenburg, Krško, Brežice. Nekako sredi med Zidanim mostom in Brežicami, pri skromni vasi, Radna imenovani, deset minut od železniške postaje Sevnica, na desni strani Save, se naslanja ob pobočje zelenih gričev dvojje velikih zgradb. Od daleč se ti zdi, da sta skoro enako zgrajeni, obe četverokotni in enonadstropni. Od bliže je pa lahko spoznati, da je prvo gospodarsko poslopje, katerega en del služi tudi za prostorna stanovanja, to je tako zvani „Volavškov gradič“.

Drugo je kakih 200 m oddaljeno od prvega, sredi nasadov in majhnega parka z lepim pročeljem in enotno zgradbo; izgleda kot prava graščina. To je „Tariški grad“. Ljudje iz okolice ga še danes imenujejo kar na kratko „grad“.

Zgodovina teh dveh poslopij sega precej nazaj v minula stoletja. Prvo so zgradili v začetku 16. stol. gospodje Fabijaniči, ki so imeli v lasti Radno, nekdanj imenovano „Tariška vas“. Svoje bivališče so pa imeli v gradu Rueckenstein na visokem, skritem ter težko dostopnem griču, ki je uro oddaljen od Radne. Ker je grad Rueckenstein imel zelo neugodno lego in so ga uporabili kmetje l. 1515. porušili, so si gospodje Falijaniči postavili na prikladnejšem mestu, na lepi ravnini nekoliko nad Savo in Mirno prostorno četverokotno poslopje, čigar ena stran je služila za stanovanja, druge tri pa za kar služijo še danes.

Ker pa je bilo za plemenito gospodo tudi to stanovanje preskromno, so začeli l. 1725. v neposredni bližini prvotne zgradbe zidati drugo lepo in prostorno graščino, katero so tudi kmalu dovršili in se preselili vanjo. Toda rod Fabijaničev ni dolgo bival v tem novem prijetnem bivališču. Čez nekaj 10 letij je prišla vsa graščina in vse imetje v last grofov Hohenwartov, kojih grb krasi še danes pročelje Tariškega gradu. Pa kakor je začela povsod v 19. stoletju slabeti in pešati moč nekdanjih graščakov, tako se je godilo tudi s tariškimi. Odprodajali so se posamezni kosi posestva. Prihajali so iz roke v roko, dokler jih ni okoli 1900. kupil dunajski advokat dr. Maurer, za njim so postali lastniki tariške graščine trije Ribničani: Matija Hočevar, Franc Torker in Josip Klun. Ti so pristavo na Lukovcu in en del zemljišča na drobno razprodali okoliškim kmetom. Doberšen del zaokroženega posestva z gospodarskim poslopjem pa je kupil leta 1904. g. Franc Volavšek iz Šmarja, ki se je par let pozneje tu nastanil in kjer bivata še danes njegovi hčerki ga. Ana, poročena Erjavec, in gospodična Lojzka.

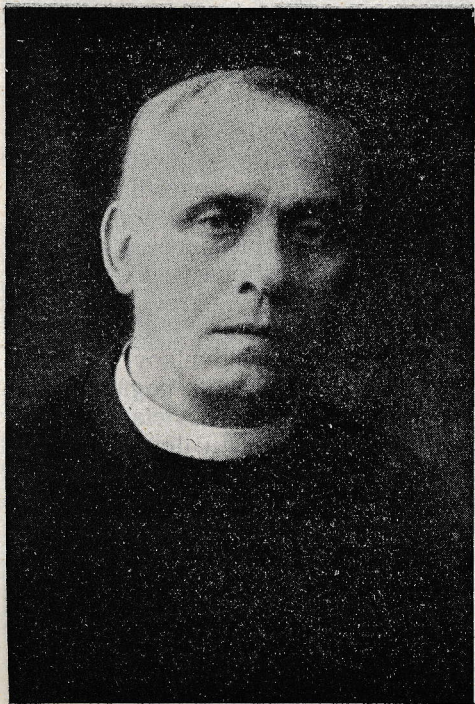
Le grad s parkom, sadovnjakom in z malim gozdom je še čakal primerne kupca, dokler se ni začel zanj zanimati blagopokojni veliki dobrotnik salezijancev g. opat Ivan Smrekar iz Ljubljane, ki ga je kupil z namenom, da bi ga izročil v dobrodelne namene. Ponudil ga je salezijancem z Rakovnika za nizko ceno 10.000 kron. Pogodba je bila podpisana in 28. julija 1907. so se nastanili v njem don Boskovi sinovi.

Tariški grad po prihodu salezijancev.

Zakaj so prišli na Radno?

Noviciat takratne avstrijske inspektorije se je moral preseliti iz svojega dotedanjega bivališča Dašave na Poj-

skem. Iskali so primerne prostora. Spočetka so mislili na drugi slovenski salezijanski zavod v Gorici, pa se stvar radi nepredvidenih težkoč ni dala urediti. Tedaj se spomni takratni gospod



Mil. g. opat Janez Smrekar.

inspektor Emanuel Manassero na velikega dobrotnika salezijancev v Ljubljani, gospoda Janeza Smrekarja, ter ga poprosi za svet glede te zadeve. Gospod Smrekar je ves zadovoljen ponudil salezijancem Tariški grad, ki je bil njegova last, in bil je ves srečen, da bo njegova posest služila tako vzvi-nemu smotru, vzgoji salezijanskih poklicev.

Tako je pričela Radna svoje salezi-jansko življenje. 16. julija je prišel prvi salezijanec, rajni g. Povše Franc, s Poljske, da vrši na Radni službo ekonoma in da pripravi vse potrebno za prihod novincev. Blagi g. sevniški župnik g. Doberšek Ivan mu je ves čas stal dobrohotno ob strani in pomagal v materialnem in moralnem oziru. Dva tedna za g. Povšetom, 28. julija, v nedeljo zjutraj ob pol štirih so pri-romali prvi novinci.

Komaj so si novi prebivalci od tri-dnevne vožnje malo opomogli, so v ponedeljek že pričeli z urejevanjem

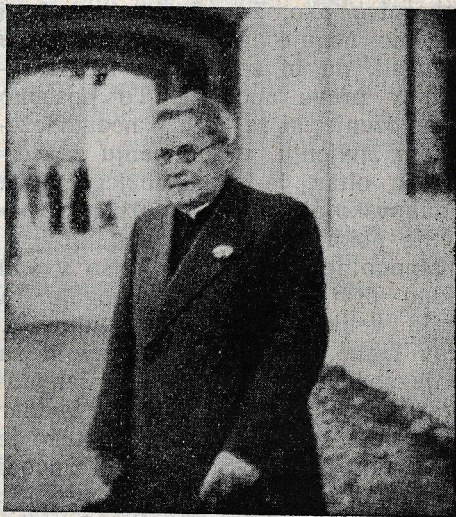
zavoda. Od zgodnjega jutra do pō-znega večera so skozi ves mesec av-gust preurejevali prostore v pritličju. Današnja kuhinja, obednica in gle-dališče so bile nizke, temne kleti. Treba je bilo znižati tlak za tričetr metra, zvečati in prezidati okna, be-tonirati in toliko drugega. Delo je šlo hitro izpod rok, in tako so prvega septembra lahko že pričeli s poukom v kolikor toliko urejenem zavodu. Zve-čer so imeli prvo akademijo za začetek šolskega leta.

Na praznik vseh svetnikov je prvič trinajst novincev prejelo duhovsko obleko, sedem novincev, ki so tedaj dovršili enoletni noviciat, je isti dan napravilo prve zaobljube.

Na pustni torek so priredili gleda-liško predstavo, prvo v tem kraju. Začasni oder so postavili tam, kjer je sedaj obednica. To so bili prvi za-nimivejši dogodki novih radniških pre-bivalcev.

In potem so tekla leta v tihem delu. Marsikaj se je v teh 30 letih spreme-nilo, marsikaj preuredilo.

Deset let, od 1907., je Radna gostila brate Poljake, med katerimi pa je ved-no bil tudi kakšen Slovenec. Leta 1917. so Poljaki zapustili Radno in se



Duh. svetnik g. Ivan Doberšek.

vrnili v domovino, mesto njih so prišli na Radno Marijini sinovi iz Veržerja. Trideset jih je prišlo. Hudi časi so bili tedaj, ko je povsod živeža primanjkovalo.

Čez dve leti so se ti vrnili v Veržerj. Njihovo mesto so v letih od 1920. do 1924. prevzeli ljudskošolci z Rakovnika — trije nižji razredi.

Leta 1922. so prišli na Radno slovenski kleriki, 13 jih je bilo, ki so se po končanem noviciatu vrnili s Poljske in so tu privatno nadaljevali študije.

Prvi slovenski noviciat se je pričel leto pozneje — 1923.

Leta 1924. so se morali ljudskošolci preseliti nazaj na Rakovnik. Spodrinili so jih novi mladi gostje iz okolice,

ki so na Brezmadežno 1924. pričeli na Radni praznični oratorij.

V tridesetih letih je bilo na Radni triindvajset noviciatov, le slednjih trinajst je slovenskih. Vseh slovenskih novincev je bilo do sedaj 351.

Mnogo se jih je posvetilo misijonskemu poklicu. Radna je poslala v 13 letih 23 mladih salezijancev v misijone.

Najstarejši misijonarji, ki so bivali na Radni, pa so g. Kerec, pokojni g. Mlekuš in g. Hanželič. Radna je dala leta 1922. že 53 duhovnikov. 30 let tihega dela je že obrodilo bogatih sadov.

Sedaj je na Radni noviciat in zasebna višja gimnazija; tu dovršujejo tudi naši laiki nadaljnjo strokovno izobrazbo.

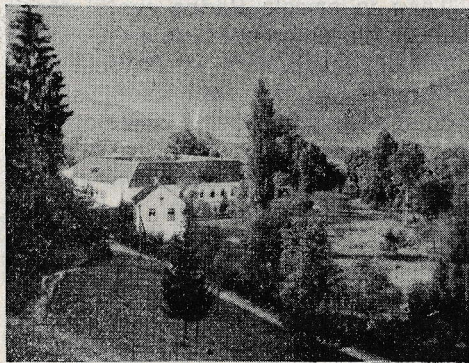
Poleg teh cvete tudi oratorij.

Salezijanski poklici.

Za širjenje kraljestva božjega je treba delavcev: „Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev“ (Mt 9, 37. 38). Toda apostolske poklice Gospod sam izbira: „Niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas postavil, da pojdete in obrodite sad in vaš sad ostane“ (Jan 15, 16). Mladeniče in mladenke, na katere pade njegovo ljubeznivo oko, že od rane mladosti posebno neguje in jim dá potrebnih lastnosti, da bi se sčasom mogli razviti v prave apostole. To posebno razpoloženje, ki se kaže v neomadeževanem življenju, v zanimanju za cerkev in oltar, je znak božjega klica v duhovsko ali redovno službo, je znamenje poklica.

Mnogo je mladeničev, ki so v šoli vedno prvi, doma radi ubogajo in imajo veliko veselje do študiranja. Prav lahko, da jih je Bog izvolil za svoje sodelavce. Marsikdo bi šel študirati, pa kaj, ko sredstev ni. In vendar bi se dalo kako pomagati. Na take je mislil don Bosko. Salezijanski zavodi so mnogo takih mladeničev že vzgojili, ki danes delujejo za zveličanje mladine in drugih. Obrnite se na kak naš

zavod. Z žrtvijo boste spravili nekaj skupaj za par let študijev, potem bo don Bosko skrbel zanj in ga pripravljati za vzvišeno delo, ako se bo hotel posvetiti salezijanskemu poklicu. Ali bi se ne mogli dobri ljudje zavzeti za takega ukaželjnega in pridnega fanta, ki kaj obeta, ter stopiti skupaj in bi vsak ali vsaka nekaj žrtvoval ali žrtvovala? Nikjer, v nobeni banki ni tak denar bolje naložen. Banke plačujejo po 8 odstotkov največ, Bog pa ti bo povrnil stokratno tvoj dar. To bo tisto zrno, ki bo obrodilo stoteri sad —



Radna z vzhodne strani.



Kapelica.

tebi in drugim. Le koliko dobrega more storiti goreč duhovnik, koliko duš rešiti, ki bi sicer bile za vedno pogubljene! Kako dober duhovnik pomnoži slavo božjo! Vsega tega ste deležni vi, ki ste pomagali fantu, da je dosegel duhovski poklic.

Naši pomočniki.

Poleg salezijanskih duhovnikov pa delujejo z njimi, rama ob rami, pomočniki. To so naši bratje, ki se na zunaj prav nič ne ločijo od svetnih ljudi. Nobene redovne obleke nimajo, nosijo se popolnoma civilno, da bi tako laže delovali in pomagali v mnogoterem delu.

Tisti teden po lanskem božiču je bil v Rimu mednarodni shod za tehnične in rokodelske šole, obenem pa razstava izdelkov teh šol. Najzanimivejše vprašanje, ki so ga obdelovali na kongresu, je bilo, kako dobiti ali vzgojiti učnih moči za praktičen pouk v strokovnih šolah. Od teh bo namreč mnogo odvisno, da začetniki učenci ne bodo naleteli že takoj skraja na težave, ki se jim večkrat zde nepremagljive. Treba je pa jasnih načel in smernic, ne pa da bi se v negotovosti šele lovili za njimi.

Za rešitev tega vprašanja je bilo dosti, pregledati salezijanski paviljon don Boskovih šol. Don Bosko je že eno stoletje naprej praktično rešil vprašanje, prej kot ga je kdo postavil. Pa

z velikim uspehom! 422 strokovnih salezijanskih šol s 13.624 vajenci je zadosti zgovorna priča, da so salezijanci zvesto šli po sledovih očeta, ki je sredi 19. stoletja ustanovil prvo delavnico.

Na rimskem kongresu je bilo v salezijanskem paviljonu prav mojstersko izdelanih vzorcev vsake stroke. Izdelali so jih učenci sami pod vodstvom svojih mojstrov salezijancev.

Posebno pozornost je vzbujal zrakoplov, ki so ga izdelali gojenci salezijanske misijonske strokovne šole Rebaudengo v Turinu. Ta zavod je ustanovljen posebno za bodoče salezijanske misijonarje laike. Popolnoma ves zrakoplov je delo te šole, tako motor kakor vse drugo. Krila merijo 8 m in pol, dolg je malo manj kot 6 m. Je to enokrilknik z dvema sedežema, hitrost pa doseže 205 km na uro.

Na tej razstavi je bilo tudi mnogo slik iz poljedelske šole, ki jo vodijo salezijanski laiki v Kumiani. Med leti 1929. in 1936. so spremenili 80 hektarov neobdelane, zapuščene, nerodovitne zemlje v vzorno obdelan vrt in njive. Zdaj tam cvete ena izmed najznamenitejših poljedelskih šol.

Izborna rešitev.

Marsikomu se vsiljuje vprašanje, kako je don Bosko mogel rešiti kočljivo zadevo strokovne izobrazbe mladine, da bi obenem s stroko dobila tudi dobro, zdravo krščansko vzgojo.

Odgovor je v tem: don Bosko je ustvaril v svoji družbi laike pomočnike v čisto modernem duhu.

Don Bosko je l. 1847. sprejel nekaj revnih dečkov pod svojo ubogo streho. Čez dan so hodili k mojstrom na delo, prenočevali pa so pri don Bosku. Toda brž je uvidel, da je to združeno z mnogimi neprilikami in da jako slabo vpliva na vzgojo te mladine. L. 1854. se je odločil in je najel mojstre, da so v njegovem zavodu učili mladeniče rokodelstva, najprej vrvarstva in krojaštva, potem pa so prišle še druge obrti. Toda pri vsem tem je imel še velike težave s tujimi mojstri, vča-

sih prav nepremagljive, zato si je srčno želel, da bi imel svoje lastne mojstre, ki bi bili njegovi sinovi, salezijanci, prežeti z njegovim duhom, vzgojitelji obenem, ki pa bi delali le za Boga in za zveličanje duš.

Res, da so že drugi redovi imeli svoje rokodelce laike, toda don Bosko je šel dalje: napravil je iz svojih laikov tudi vzgojitelje z enakimi pravicami v njegovi družbi, kakor jih imajo duhovniki.

Sodelovanje.

Salezijanski duhovnik ima svoje delo, laik svoje. „Zakaj ste tu“, je vprašal don Bosko novince laike, „ali veste zakaj? Zato, ker vas rabim. Vi boste storili to, česar duhovniki ne morejo.“ To je prava beseda! Česar duhovniki ne bi mogli, bodo storili laiki, ne samo v strokovnem, ampak tudi v socialnem oziru.

Zato se ni čuditi, da je argentinska vlada poslala salezijanskega laika mojstra M. Concija v Ženevo v mednarodni biro za delo.

Duhovnik ne bi mogel voditi tako velikega podjetja, kakor je na primer SEI, v Turinu (mednarodna založniška družba). Sijajno pa jo vodi naš laik Caccia.

Ko je treba postaviti nove stavbe, salezijancem v Turinu ni treba iskati inženjerjev in stavbenikov. Med salezijanskimi laiki se najdejo tudi inženjerji in stavbeniki. Tako je pred kratkim naš pomočnik napravil načrt za dve veliki stavbi v Turinu: zavod Rebaudengo in novi del matične hiše. Trenutno pa vodi delo pri prenovitvi in povečavi bazilike Marije Pomočnice.

Koliko drugih izobraženih laikov spretno vodi naše delavnice, da so vedno na višku.

Pa pri nas?

Tudi med Slovenci imamo že svoje prvovrstne mojstre, ki so poučevali vrsto let v strokovnih šolah na Rakovniku, odkoder so izšli dobro izvežbani in izobraženi rokodelci, zdaj zvečine

že mojstri, in vodijo večja podjetja ter se odl'kujejo s prvovrstnimi izdelki svoje stroke. Bodisi za vzgojo bodisi za strokovno izobrazbo je pač velika škoda, da nam je prejšnja vlada vzela strokovne šole.

Kako tudi naši slovenski laiki — pomočniki sodelujejo z nami, v naglici samo par zgledov.

Klišeje, ki so potrebni za odtis slik, kakor jih prinaša Vestnik, ali naslovne strani „Knjižic“, so domače delo. Naš Jože Imperl si je sam napravil vse potrebne aparate, razen kar je leč in stekla. Don Boskov oltar na Rakovniku, ki je vsem tako všeč, je njegovo delo.

Naših „Knjižic“ bi ne mogli tiskati tako pogosto in za tako ceno, ako bi ne imeli v naši domači rakovniški tiskarni naših pomočnikov — laikov, ki nam vse naredijo: tiskajo, zgibajo na stroj, obrezujejo in odpošiljajo naše tiskovine. Brez njih bi se res nikakor ne moglo storiti, kar se stori.

Na praznik Marije Pomočnice obiskovalci njenega rakovniškega svetišča občudujejo zvečer krasno razsvetljavo cerkve. Vse to oskrbi naš laik pomočnik. Drugi spet pomagajo pri gospodarstvu in kjer koli je treba. Brez njih bi naša družina taka kot je, ne mogla obstajati, bila bi okrnjena.

Svetni, pa ne posvetni.

Pri vsem tem pa je še nekaj posebnega na naših laikih, to namreč, da se po zunanje prav nič ne ločijo od svetnih ljudi. Obleko nosijo popolnoma civilno. To je spet don Boskova dalekovidnost in uvidevnost, da našim laikom ni dal nobene redovne obleke; na ta način jim je omogočen dostop povsod, ne da bi jih kdo poznal. Nihče ne bi verjel, kako je to dandanes primerno!

Pri vsem tem pa so redovniki, prav tako kakor duhovniki, in jih vežejo prav ista pravila in iste zaobljube.

Don Bosko je dejal nekemu pomočniku laiku, ko ga je pošiljal v tiskarno: „Glej, da boš napredoval!“ don Bosko je hotel reči, da naj napreduje

in se izpopolnjuje v svoji stroki. Don Bosku je zares šlo za napredek!

Drugega je poslal v knjigarno in mu dejal: „Vodi jo in skrbi, da bo dobro šlo!“

Iz teh besed se tudi vidi, koliko iniciative, samolastne podjetnosti je pustil don Bosko svojim laikom.

cela Rossija „začasno“ v vratarijo, kjer je bilo treba čujnega očesa. Neverjetno je, kaj pomeni dober vratar za zavod; mnogo zlega lahko prepreči. Marcel je ostal na svojem mestu do 1923. l., torej skoraj 50 let. Zgodilo se je, kar je nekoč rekel don Bosko svojim laikom: „Gre za to, da se člo-



*Radna
v zelenju.*



*Partije
iz parka.*

Tretjemu, krojaškemu mojstru je dejal: „Potrudi se, da bo tvoja delavnica dobro napredovala, da ničesar ne bo manjkalo.“ Don Bosko je zares skrbel za svoje laike. „Ne smete biti navadni delavci v svoji stroki, ampak mojstri,“ jim je naročil.

L. 1874. je don Bosko poslal Mar-

vek popolnoma lahko zanese, da je vse v redu, v нравnem in v vsakem oziru, kjer je kak salezijanski laik navzoč.“

Naši laiki vršijo skupno s svojimi sobratih duhovniki važno nalogo, brez njih bi bila salezijanska družba nepopolna.

Prosimo naše dobre sotrudnice in sotrudnike, zlasti gospode župnike, da napolijo mladeniče, ki bi bili voljni posvetiti se mladini v salezijanski družbi, v sosednji salezijanski zavod, ali pa sporočijo vodstvu salezijanskega sotrudništva na Rakovniku.

Noviciat.

V mladem človeku prekipeva življenje, da kakor na lahni valovih brezskrbno plove njegov čolniček proti širokemu, odprtemu morju. Toda tudi prijetnega ujčkanja pride konec in resno stopi človeku pred oči vprašanje: kam pa zdaj? Namah se znajde na razpotju. Mučni so taki trenutki. Kakor da se je razburkalo ono valovje, ki je bilo doslej tako mirno in je nosilo njegov čolniček ponižno na svoji gladini. V tem šumenju marsikak mladenič zasliši glas, čisto tihoten, komaj ga je čuti skozi nemirno valovje. Kliče ga višje, navzgor, ven iz vsakdanjosti. Kako je sončno tam na vrhovih, kako svež je zrak, v dolinah pa je megla in težko se diha. Težak bo vzpon na vrhove, res je, toda duša bo vesela, ko bo uživala lepoto višin. Kdor je enkrat okusil lepoto gora in se navžil svežega planskega zraka, zahrepeni znova in znova nazaj.

Mladost ima krila, ki niso za to, da bi jih vlačila po zemlji, ampak da jo poneso v višave, k lepšemu življenju. Klic v duši mladega človeka se oglaš zopet in zopet in ga vabi, da posveti svoje življenje za druge. Saj je tako lepo živeti za druge, ne zase, mlad človek s prirodno silo to čuti. In res, tisti mladeniči, ki so najbolj idealni, se odločijo za to, čeprav po dolgem boju; morda tega boja še ni bilo, prišel pa bo gotovo. Odločijo se, da pojdejo iz meglene doline k sončnim višavam lepšega, popolnejšega življenja.

Dijaki po salezijanskih zavodih opazujejo življenje, ki je polno mladeniškega zanosa; vidijo, kako se mladi ljudje žrtvujejo za mladino, da so vedno nasmehnjani in zmir dobre volje. Lepo mora biti tako življenje, si prigovarjajo, božji klic pa vedno razločeneje čujejo, ki jih vabi; pojdite še vi in se tudi vi žrtvujte za druge!

Taka duša, ki je sprejemljiva za božji klic, je kakor semence, ki ga je veter nekje odtrgal in ga nosi s sabo nekaj časa v vrtincih, dokler ga ne



Življenje na Radni.



Novinci pri delu.

zanese tja na varen kraj, kjer je rahla zemljica, kjer je rosa in kjer sije toplo sončece.

Ta varni, sončni kraj, kjer oživlja joče rose posebne milosti božje nikdar ne manjka, to je noviciat. Da, noviciat, verjemite mi! To je prva priprava na novo, boljše življenje. V noviciatu, se podajajo prve osnove duhovnega življenja, kakor šolarčku, ki je začel z abecednikom hoditi v šolo. Temu se odpira nov svet, vedno širši in širši. Učitelj mu podaja nauke, on pa se va-

di v branju, pisanju, celo v računanju. Skraja gre počasi, okorno, a vendar vedno bolje in bolje. Tako je z nami v noviciatu. Nauke dobivamo, doslej nezane, včasih čisto nove, kako nam je usmeriti življenje. V naših dušah kipijo mlade, silne moči, morda bi zdivjale, udarile čez bregove, da ni mojstra, ki jih spelje k vsemu, kar je dobrega in lepega.

Opora in sila, ki pomaga navzgor, je molitev, ko se oglasijo v nižinah človeka temne moči in ga hočejo potegniti navzdol. Kvišku, kvišku srca! Za kaj boljšega si ustvarjen in zmogel — slišimo glas v duši. Zato pa gojimo v noviciatu molitev, bolj kot sicer, da zadobimo moči, razsvetljenja, svežine! Poživi nas molitev, premišljevanje nad samim seboj, nad našimi napakami in strastmi, ki jih bo treba zatirati, poživi nas, kakor večerna rosa, ki pada cvetkam v nedrja ožgana.

Tabor.

Tako se vrši polagoma spreminjanje. To je naš Tabor! Kako dobro nam je bivati na njem! Svojega poveljčane Zveličarja imamo pred sabo, tako blizu! Kako je lepo ob njem! Toda Tabor so doživeli apostoli zato, da bi nabrali moči za tri dni trpljenja, zapuščenosti, ki jih je čakala, ko so jim Učenika odpeljali. Tudi mi se tega zavedamo in prav nič nam v noviciatu ne prikrivajo, da bo treba s Tabora nazaj v življenje, kjer nas čaka delo, trpljenje, morda nehvaležnost. Nič ne da, doživeli so to tudi apostoli! Zdelo se je, da je bila njih setev zaman, ko je ni bilo koj na dan, toda čim dlje je ni bilo, tem lepše je vzknila in obrodila.

Jezus je pripovedoval, kakšno bo njegovo kraljestvo, o vsem je apostole poučil, on sam in Sv. Duh, ki jim ga je poslal. Tudi mi se seznanjamo s pravili in nauki našega očeta don Boska, v katerih nam daje točne smernice za življenje, in sicer za salezijansko življenje. Naš dom preveva salezijanski duh, tisti duh, ki vedno znova ustvarja toliko dobrega, zlasti

za mladino, posebno pa za ogroženo mladino! Življenske modrosti od izkušnih naših voditeljev dobivamo v bogati meri.

V tem našem kraljevstvu nam ne sme biti nič tujega. Tudi za vsako delo je treba znati prijeti, saj ne vemo, kaj nas še vse čaka v življenju. Mladini bo treba podajati to in ono, učiti jo bo treba petja glasbe, brez katere ni salezijanske hiše! Tudi tega se pridno učimo. — Igrati se bo treba z njo, saj pri igri si postaneta otrok in vzgojitelj tovariša, oba enakopravna, zato se tako približata. Potem pa bo mogoče vplivati na fanta, saj zapu svojemu učitelju in vzgojitelju. Naš noviciat je tudi v tem oziru kakor pravi manevri za igre, za zmage!

Vsega nam torej nudi naš noviciat, čeprav šele v osnovnih črtah, spelje pa le človeka na začetno pot proti izpopolnitvi nas mladih, ki smo polni sil, polni plemenitega zaleta k sreči bližnjega in svojci.

Novinec piše svojemu prijatelju.

Dragi prijatelj!

Dolžan sem Ti odgovor na Tvoje pismo, v katerem me sprašuješ, kaj prav za prav počnemo tu v noviciatu. Bogve kaj si domišljaš? Da se morda res bičamo do krvi in da molimo in molimo in da smo neprestano na kolenih. No, hudo se motiš. Saj sva še lani lahko oba opazovala naše predstojnike salezijance v zavodu, koliko imajo dela, kako morajo biti za vse, posebno pa spretni vzgojitelji, kar seveda ni lahka reč. Vidiš, mi novinci se pripravljamo na to odlično, a težko delo. Po pravici rečeno, komaj so nas začeli uvajati v te skrivnosti, ki jih pa človek nikoli dosti ne zna in se vse življenje še vedno uči. Zlasti pa je noviciat za to, da spoznamo najprej same sebe, kakor je že stari Sokrates od svojih učencev zahteval. Spoznati moramo pa tudi družbo, v katero nameravamo vstopiti, in ali smo zares zmogni in torej poklicani vanjo. Z dru-

ge strani pa imajo tudi naši predstojniki nalogo, da spoznavajo nas in nas preizkušajo, ali smo za salezijanca ali ne.

Vidiš torej, da stvar ni tako preprosta ne spet tako strašna, kakor bi se na prvi pogled zdela. Prav za to, da nas vsestransko spoznajo, nam dajejo vsakovrstne prilike, da pokažemo svoje vrline ali morda tudi napake. Vsak dobi svojo zaposlitev: pri pometanju, snaženju, pri delu na vrtu, sploh pri vsem, kar pride na vrsto.

ob prostem času igre, zabave. Ako ti sam ne boš navdušen zanjo, te bo odklonila, in bo šla mimo tebe, ti pa tudi sicer ne boš imel vpliva nanjo. Tako nam pravijo.

Vse o pravem času. Tudi molitev pride na vrsto, pa ne misli, da nam je mučna! Saj naše molitve ne trajajo dolgo. Nimamo kdove kaj več naloženega, kot bi moral moliti vsak pošten kristjan, le da imamo vsako jutro nekoliko premišljevanja nad svojim du-



Novinci in študentje pri igri.

Že v zavodu sva lahko opazila, kako je bilo treba igrati na dvorišču. Niso nas pustili pri miru. Clovek si ni znal odgovora, čemu vse to, zdaj pa se mi začenjajo polagoma odpirati oči. Tudi tukaj se moramo med odmori igrati. Da bi kdo postajal ali postopal, tega predstojniki ne trpijo. Če si že zdaj tako neokreten in neroden, kakšen boš pa med fanti, ko prideš v kak zavod. Mladina zahteva

hovnim življenjem in vsem, kar je z njim v zvezi, potem sv. mašo, med katero molimo sv. rožni venec. Zvečer malo kratkega duhovnega branja, blagoslov, po večerji deset minut molitve, potem pa spat.

Kaj pa čez dan? Tudi redno šolo imamo. Take predmete namreč, ki so v skladu z našim noviciatskim življenjem.

Pri nas tudi ni tako, kakor pri karmeličankah. Ko so se vrata za njo

zaprla, potem je ne vidi nihče več, ona pa tudi ne, kako je po božjem svetu. O ne, tako ni pri nas. Vsaj vsak teden enkrat moramo na sprehod v deviško naravo, včasih kar za ves dan. Tedaj pa vzamemo s sabo kotle in vse potrebno in si kuhamo kar sami, seveda moramo tudi sami pojediti. Ko se vračamo s sprehodov, nikakor ne gremo s sklonjenimi glavami, ampak si zapojemo veselo pesem, da odmeva daleč naokrog. Ljudje pa se sprašujejo kakor v oni pesmi: „Kaj so to za eni fantje?...“ To pa že niso menihi, si pravijo. Pa imajo tudi prav. Nismo menihi. Don Bosko iz svojih sinov ni maral napraviti srednjeveških menihov, ampak delavne ljudi. Menih moraš sicer biti, to pač, ampak na znotraj, v svojem duhovnem življenju, na zunaj pa bodi vesel in razigran, da te bo mladina vzljubila, ker mladina ne mara černih ljudi.

V našem zavodu, kakor v don Boskovem sploh, ne sme manjkati godbe in petja. Tudi pri nas imamo vse to v obilici. Vse vprek se učimo ali na harmonij ali na klavir ali na gosli ali

na kakšno trobilo, da je ves božji dan piskanje in škripanje. Kdor bi ne bil vaje, bi mu hudo šlo na živce. Vse to pa uporabimo pri raznih prireditvah, zlasti akademijah ali igrah na odru, ki je tudi vsak čas katera.

Dolgčas, kakor vidiš, nam torej ni, saj ni časa za to. Poleg tega pa nas je toliko, ki se imamo radi bolj ko včasih rodni bratje, drug drugemu pomagamo, da nam življenje res ni težko.

Kdo bi torej ne bil vesel, ko pa v duši vlada mir in sreča? Saj to je še največ vredno! Ne verjameš, kako neizmerno prijetno je človeku, ko čuti, da je Bogu tako blizu in da mu je On iskren prijatelj! Tega ni moč dopovedati, le občutiti je mogoče. Pridi, če te veseli, pa boš videl!

Tako sem ti nametal nekaj misli, da sem vsaj po vrhu posnel to naše lepo in veselo življenje v noviciatu. Premisli, če morda tudi Tebe Bog ne kliče za mano!

Vdano Te pozdravljam in molim zate.

Tvoj

Stanko.

Študentje.

Noviciat je kakor vrtec, v katerem so govali mlade rastlinice, ki so bile vsajene v toplo gredo. Ko so se rastlinice okrepile, jih presade kar ven na gredice, kjer se počasi navajajo na nove razmere, na sonce, na dež in vetrove.

Take rastline so naši študentje, ki po noviciatu, kjer so dobili tudi že črno suknjo in kolar, sedejo h knjigam, da dovršijo zadnje tri razrede višje gimnazije in da se čim bolj utrjujejo in poglobljajo, kolikor pač mlad človek more, v duhovno življenje. Dvojna naloga jim je torej odločena: učenje in teženje k popolnejšemu življenju.

Šolo so tako rekoč eno leto odmaknili, da se v noviciatu posvete spoznavanju samega sebe in redovnih

dolžnosti, salezijanskih pravil in življenja ter da vidijo oni in predstojniki, ali so za tako življenje ali niso. Zato je noviciat prva preizkušnja. Zdaj pride druga preizkušnja — šola. Tudi tukaj mora vsak pokazati svoje zmožnosti in napredovati v šoli, ker sicer ni pripraven za duhovski stan, h kateremu se je začel od daleč pripravljati. Na koncu šolskega leta bo tudi treba polagati izpit na državni gimnaziji. Zato pa imajo prav isti program, kakor je določen za državne gimnazije. Prav vse predmete.

Poleg drugih predmetov pa se poskušajo tudi v vedi vseh ved — v modroslovju. To je daljna priprava za bogoslovje, kjer jim bodo modroslovna vprašanja postala še jasnejša, tem

Ker je pričujoča številka povečana, je tokrat priloga izostala.

bolj, ker bodo videli, da brez njih ni mogoče razumeti težkih bogoslovnih nauk.

Rastline presajene na vrt pa je treba skrbno negovati še naprej, da se okrepijo in vzrastejo. Tako je tudi z našimi kleriki, kakor pri nas imenujemo naše študente, ki so končali noviciat. Vadijo se v izpolnjevanju svojih redovnih dolžnosti, saj so po noviciatu napravili redovne zaobljube, delovati morajo sami nad seboj, vaditi se v premagovanju samega sebe, skratka, morajo se duhovno oblikovati, na kar predstojniki polagajo še posebno važnost.

Ko bodo končali gimnazijske študije, bodo morali na triletno prakso v salezijanske zavode in delovati med mladino pod vodstvom starejših sbratov. Da bodo za to bolj pripravi, se začno vaditi že za svojih gimnazijskih let. Zdaj eden zdaj drugi pomaga pri fantih v nedeljskem oratoriju, pri fantovskih krožkih, pri igrah na odru, pri petju, pri godbi, sploh kjer koli se pokaže potreba, mora pozkusiti svoje moči, da vidi, zakaj ima več talenta. Na ta način se polagoma uvaja v salezijansko dejavno življenje, ki je mnogokrat zelo naporno. Ako se pa človek zmlada navadi na

porov, mu bo potem lažje zmagovati težave. To so zares njegovi manevri. S praktičnimi vajami in praktičnim življenjem se uvaja v salezijansko delo.

Študentje so mladi ljudje, ki hočejo biti tudi veseli, potrebujejo razvedrila. Tudi tega jim predstojniki privoščijo. Zlasti med počitnicami se navešale na izletih in sprehodih po lepi radniški okolici, v topli Mirni se kopljejo, pozimi pa imajo zabave s snegom. Eni se spravijo na smučī, drugi se jim smejejo, ko se prekopicavajo v snegu. Tretji spet dobe na ledu svoje zadoščenje in razvedrilo, kar pač koga bolj veseli. Sicer pa to ni samo zanje ta zabava. Tudi to je vaja. Ko bodo med fanti delovali po naših zavodih, bodo morali biti v vsem veščī, drugače se jim utegne zgoditi kakor kohlji, ki ji račke uidejo v vodo, ona pa ne more za njimi, ker ne zna plavati kakor one. In kohlja je vsa nesrečna.

Prav vse ima torej svoj smisel v njih življenju, pripravi in oblikovanju. Vse za višji cilj, da bi postali čim bolj pripravi vzgojitelji ter bi tako mogli storiti čim več dobrega med mladino, h kateri jih je Bog poklical.

Tako je torej v glavnih obrisih življenje in delo naših mladih klerikov študentov.



Študentje in novinci s predstojniki.

Umetnost.

Čim več človek zna, tem več velja, veli slovenski pregovor. V domu, kjer se pripravljajo in oblikujejo bodoči salezijanci, delavci med mladino, vzgojitelji, se mora posvečati posebna pažnja lepi umetnosti, kakor petju, godbi, dramatiki. V vsem tem se vadijo naši kleriki ne toliko zase kakor za druge. Vse to bo sredstvo, da mladine čim več privabijo in jo čim bolj navežejo na salezijanski zavod, da bi ji mogli storiti kar največ dobrega za njeno časno in večno srečo.

Petje.

Petje v don Boskovih zavodih se povsod močno goji. Tako je že don Bosko hotel. Eden izmed njegovih prvih gojencev - Janez Kaljero, poznejši škof in kardinal, je imel dar za muziko. Don Bosko ga je spodbujal k delu in res je postal znamenit skladatelj. Don Bosko je dobro vedel, da mladina hoče biti vesela, hoče petja. Mlada duša je navdušena za vse, kar je plemenitega, kar je lepega, zato ji je petje tako všeč. Prav zato je petje tudi dobra vaba za mladino, kajti, če čuti, da dom odmeva od petja, bo rada prihitela vanj in se bo tudi sama udeleževala.

Prav iz teh razlogov se na Radni goji petje bolj ko kje drugje. Kar petkrat na teden je vaja v petju, zdaj v zborovem zdaj v cerkvenem. Pri petju pomagajo seveda tudi sobratje laiki, saj imajo nekateri med njimi prav lepe glasove. Zberejo se vsi v glasbeni sobi, razdeli se jim pesem, skladba. Vaditelj jim v kratkem razloži sestav skladbe, pomudi se za trenutek pri skladatelju in njegovi dobi, nato pa se prične vaja. Ne gre tako gladko. Ponavljati je treba in ponavljati, dokler se dodobra ne izdela in dokler gladko in lepo ne gre. S takim ubranim petjem potem nastopijo bodisi v cerkvi bodisi tudi v gledališki dvorani ali pri akademijah, prizorih, pri kakšnih slovesnostih, ki jih je v salezijanskih zavodih vedno na sporedu.

Poleg zborovega petja pa se pridno vadijo tudi v cerkvenem, gregorijanskem petju, da se kolikor mogoče poglobijo v njenega duha ter začutijo ono umetnost, ki se je v Cerkvi že od njenih prvih začetkov gojila. Slovenskemu ušesu, ki je navajeno na melodične pesmi, je nekoliko tuja, ampak zato nič manj globoka in izrazita.

Don Bosko je bil z vsem srcem navezan na Cerkev, zato je tudi tako močno priporočal svojim duhovnim sinovom, da se je tudi oni z vso iskreno ljubeznijo oklenejo.

Godba.

Kakor petje se goji tudi godba, bodisi orkester bodisi tudi godba na pihala. Ta je primerna zlasti našim oratorijancem in laikom. Ti pridno pri njej sodelujejo, saj ko bodo prišli v kak salezijanski zavod, bo treba tudi tam sodelovati ter se s svojim instrumentom pomešati med zunanje fante. Nihče ne bo vedel, da so tudi redovniki, don Boskovi sinovi med njimi, pa vendar bodo imeli odlično nalogo, da dobro vplivajo na godce ter kakho marsikatero nerodnost kakega razposajenega godca preprečijo. Niso torej pri godbi samo zaradi godbe in kot bolj izvežbani, ker že dalj časa igrajo, ampak prevsem, da sodelujejo, čeprav nekako tajno, s salezijanskim duhovnikom ali kdor že godbo vodi.

Dramatika.

Je pa še treja umetnost, ki se z vso vnemo goji po salezijanskih zavodih. To je dramatika. Nastopanje na odru. Don Bosko je od prvih začetkov svojega delovanja gojil to umetnost, da je svojim fantom nudil poštene zabave in jih tako odvrnil od pogubnih vplivov ulice in pohajkovanja. Ne samo da so se zabavali, ampak tudi sami so nastopali na odru, zdaj eden zdaj drugi. Koliko talentov



*Orkester
pri vaji.*

je na ta način odkril! Tako ravnaajo salezijanci po don Boskovem zgledu še danes. Mlade fantiče, ki so še vsi neokretni, postavijo na oder, da mora ali kaj deklamirati ali igrati kako vlogo. Pri prvem nastopu je kdo res še neroden, boječ, toda polagoma se izvežba, navadi se ljudi, pred katerimi mora nastopiti, in gledati, da bo dobro rešil svojo vlogo. Tako se navaja h gibčnosti, ročnosti, izgubi nerodne kretanje, saj ga pri vajah močno obdelajo, in tako se bo navadil lepo nastopati pred komur koli tudi v življenju. Izkušnja je v tem oziru pokazala prav lepe uspehe.

Na Radni imamo v zimski dobi vsaj dvakrat na mesec kako igro ali kakšno akademijo, pa rajši večkrat kot manjkrat. Ni vselej kakšna resna stvar, ker je naša publika čisto preprosta — naši oratorijanci. Pridejo pa večkrat tudi njih starši in tedaj zaigramo tudi kaj imenitnejšega. Z našimi igrami tudi

občinstvo vzgajamo in navajamo na vedno težje in lepše drame.

Naša kapelica s svojim petjem in naša dvorana z igrami in godbo privabi naše sosede iz bližnjih vasi, da so stalni naši gostje in se ob svojih otrocih — oratorijancih počutijo kakor doma. Naš dom jim je drugi dom, ne samo našim oratorijancem, ampak tudi njih staršem.

Don Bosko je vse troje — petje, godbo in dramatiko smatral za prvo vrstno vzgojno sredstvo in čim dalje bolj se prepričujemo, kako je imel prav.

Po vseh zavodih bo treba agilnih pevovodij, spretnih režiserjev, godbenikov, kapelnikov, prav zato pa se na Radni tudi v tem oziru z vso vnemo pripravljajo s praktičnimi vajami na bodoče življenje, da čim bolj ostvarijo to, kar je don Bosko smatral za važen činitelj v vzgoji.

Torej tudi v tem oziru, v gojenju umetnosti, ima Radna svoj velik pomen.

Oratorij na Radni.

Slika o Radni in njenem delovanju bi ne bila popolna, če bi ne omenili tudi našega oratorija. Oratorij je za salezijanski zavod isto, kar je številna družina. Kjer je več, otrok, tam je veliko bolj pestro in razgibano življenje. Isto je tudi v salezijanskem

zavodu. Kjer je poleg notranjih gojencev tudi oratorij, tam je šele pravo in vsestransko salezijansko življenje in udejstvovanje. Zato pa je tudi naravnost zapovedano, da mora vsak salezijanski zavod, kjer je le mogoče, imeti tudi oratorij. Nedeljsko ali dnev-

no zatočišče mladine, da bi se odtegnila ulici in se v njem versko in нравno vzgajala ter se pripravljala za pošteno krščansko življenje, to je don Bosko imenoval oratorij.

Prav oratorij je don Bosko svojestveno delo. Svoje vzgojno poslanstvo je začel predvsem z oratorijem. Njegov prvi gojenec Jernej Garelli je bil oratorijanec. Ni bival stalno v don Boskovem domu, le ob prostem času, ko se je vrnil z dela in ob nedeljah je prihajal k svojemu prijatelju don Bosku, ki ga je učil najprej krščanskih dolžnosti, zatem pa tudi drugega, kar je potrebno za življenje. Jernej je pripeljal s sabo druge dečke, svoje tovariše. Don Bosko se je ljubeznivo zavzel zanje. Najprej so opravili verske dolžnosti, potem so se pa zabavali in igrali. Ta igra in zabava je bila le sredstvo, da je dečke pritegnil k sebi in zatem tudi k izpolnjevanju krščanskih dolžnosti. Sam pa je tudi med igro in zabavo znal povedati temu ali onemu spodbudno besedo, prijateljski opomin ali nasvet. Ob večerih jih je pa poučeval v čitanju, pisanju in računanju. Tako so dobivali dečki pri don Bosku versko, нравno in umsko vzgojo. Zavzel se je predvsem za mladino iz delavskih in nizkih slojev, ker je videl, da je zlasti ta najbolj izpostavljena nevarnosti, da se pokvari нравno in telesno. Prvi don Boskov oratorij je bil v Valdoko, kjer

je še danes, a se je v letih razvil v velik osrednji zavod, kjer imajo svoj dom številni oratorijanci, pa tudi več sto notranjih gojencev.

Kamor pridejo salezijanci, začno najprej misliti na oratorij in na mladino, ki najbolj potrebuje, da se kdo zavzame zanj. Na Radni sicer niso bile takoj od začetka razmere ugodne za oratorij. Prva leta so bili v zavodu večinoma Poljaki, ki so se morali šele učiti slovenskega jezika. Domačih gospodov Slovencev, ki bi se bili mogli posvetiti delu za okoliško mladino, pa ni bilo. Zato v prvih početkih zavoda ni bilo mogoče ustanoviti oratorija. Ko je pa bilo mogoče že misliti na to, je pa prišla svetovna vojna in in je kakor toliko drugih, za nekaj časa onemogočila tudi to delo.

V prvih povojnih letih so bile razmere, kakor marsikje drugje, tudi na Radni in v mladi jugoslovanski inspektoriji, ki se je šele snovala in oblikovala, še neurejene. Manjkalo je zlasti osebja, tako da je bil zavod eno leto prazen. Na oratorij je bilo mogoče misliti šele potem, ko so na Radno prišli naši mladi kleriki in je Radna postala vzgajališče za salezijanske poklice. Bilo je na Radni sedaj več gospodov, ki so si poleg svojega rednega dela mogli dobiti še nekaj časa in se posvetili okoliški mladini v nedeljskem oratoriju. Mladi kleriki pa, ki se tukaj pripravljajo za salezi-

*Oratorijanci
— smučarji.*



jansko delo, so prav v oratoriju našli priliko, da se tudi praktično vadijo za bodoče vzgojno delo.

Tako se je tukaj jeseni 1924. ustanovil oratorij. Slovesna otvoritev je bila na praznik Brezmadežne, na spominski dan, ko je tudi don Bosko začel svoje delo za mladino, in sicer prav z oratorijem. Vodstvo je prevzel pokojni g. Žerdin, pomagala sta mu pa dva klerika: Ludvik Pernišek, sedaj misijonar v Južni Ameriki, in pa pokojni klerik Kregar.

Kot vsako delo, pri katerem iz malega raste veliko, je imel tudi ta

pa prišlo tudi gledališče, kjer so se fantje nasmejali ob veselih burkah, v resnih in poučnih igrah pa dobili tudi marsikak lep vzgled in spodbuden nauk za življenje.

Kmalu se je tudi osnoval nogometni sportni klub „Sloga“. Sami mali fantje, toda toliko pogumni, da se niso ustrašili tekmovanja tudi z nasprotniki, ki so bili včasih enkrat večji in močnejši od njih. Bili so to junaški časi in težko dobljene zmage, katerih so pa bili gotovo bolj veseli, kakor kadar so pozneje porazili še tako sloveče nasprotnike.



Mladinci iz krožka.

oratorij skromen začetek. Kakih 80 fantkov v starosti do 14 let je prihajalo s štajerske in kranjske strani v nedeljo dopoldan in popoldan na Radno. Tu so se udeleževali božje službe, imeli krščanski nauk, zatem pa igrali in se zabavali na dvorišču. Ob slabem vremenu in pozimi so se pa zbirali v skromni sobici, kjer so imeli na razpolago igre, ali pa poslušali lepo in poučno pripovedovanje, zgodbe in povesti, katere so jim pripovedovali gospodje. Za spremembo je

Število fantov se je vsako leto večalo, polagoma so doraščali in oratorij se je tudi notranje vedno bolj organiziral in krepil.

Poleg nedelj se fantje iz krožka redno zbirajo enkrat na teden k sestanku. Tu poslušajo predavanja vsakovrstne vsebine, tu se pogovore o svojih stremljenjih in tudi težavah, tu se vzajemno spodbujajo in navdušujejo za prave vzore.

In tudi drugače je življenje oratorija močno razgibano. Vsak fant se

lahko udeležuje v tem, do česar ima veselje. Zato so ustanovljeni razni odseki. Mali fantje imajo družbico, „Angelček“, ki ima nalogo, buditi v fantih pobožnost ter jih pritegniti k oltarju in k Jezusu. Njeni člani so ministranti, ki ministrirajo ob nedeljah, ob večjih praznikih pa povečajo slovesnost s tem, da oblečeni v ministrantske obleke skupno služijo pri svetih opravilih. Zato jih ob takih prilikah nastopa nad 30.

Odrasli se pa udeležujejo pri godbi, ki šteje sedaj okoli 20 članov in z uspehom nastopa na raznih prireditvah. Dramatični odsek skrbi za pošteno razvedrilo in zabavo na odru. Športniki najdejo svoje veselje v nogometu, odbojki, ping-pongu itd. Namen don Boskovich oratorijev je vse-

stranska izobrazba duha in izvežbanost telesa, vzgojiti mladino za dobre katoličane pa tudi vestne, koristne in čvrste državljane. Seveda je pa za tako delo potrebnih mnogo sredstev. Prostore, razsvetljava, kurjavo in osebje daje zavod brezplačno. Druge večje in manjše izdatke pa krije oratorij s pomočjo naših dobrotnikov in dobrotnic, ki nam pomagajo pri tem važnem delu. Čutimo se dolžne, da jim tudi na tem mestu izrazimo svojo zahvalo za vse, kar so in še bodo storili. Z božjo pomočjo in pomočjo naših dobrotnikov upamo, da bo oratorij vršil svoje poslanstvo tudi še v bodoče, ter tako uspešno pripomogel k duhovnemu in prosvetnemu napredku okolice.

Sotrudništvo.

Don Bosko je pritegnil k svojemu delu širše sloje, da so ga podpirali, kakor je kdo mogel, v njegovem delovanju. Te je imenoval svoje sotrudnike. Na njih pomoči je snoval dalje svoje delo in je večkrat ponavljal, da bi brez sotrudnikov nikamor ne mogel. Še na smrtni postelji je še enkrat poudaril, da se mora le sotrudnikom zahvaliti, ako je njegova družba mogla toliko dobrega storiti.

Vsak salezijanski zavod si skuša pridobiti ljudi, ki so mu naklonjeni in da ga podpirajo, ako pomoči potrebuje. Zlasti pa taki zavodi, ki so pasivni, ki niso pridobitni. Med takimi so salezijanski oratoriji in domovi, kjer se izobražujejo in oblikujejo bodoči salezijanci ali salezijanski duhovniki. Med te spada brez dvoma tudi Radna. Okolica Radne ni bogata zemskih dobrin, bogata pa je zlatih src, ki jih je izredno veliko, več ko marsikje, kajti sotrudnice okrog Radne so že od prvih začetkov znane, da so marljivejše ko mnogo kje drugod. One živijo z zavodom in čutijo z njim ter so navezane na don Boskovo ustanovo, kjer se vzgajajo mladi ljudje za vzgojitelje in bodoče duhovnike.

Koj ob prihodu salezijancev na Radno se je izkazal prvi sotrudnik iz Sevnice, ki je do danes ostal salezijancem izredno naklonjen — preč. g. svetnik Doberšek Ivan, župnik v Sevnici. S svojim zgledom darežljivega duhovnika je spodbudil svoje župljane, da so tudi oni začeli pomagati Radni, kakor so mogli. Polagoma se je krog sotrudnikov širil tja do Radeč na sever in do Krškega na jug ter na vse okoliške vasi. Ljudje v tej ozki savski dolini niso ravno premožni, zato pa so toliko bolj blagosrčni in so vselej pripravljeni pomagati, kadar koli jih naprosijo za kako pomoč. Pa tudi sami od sebe se spomnijo Radne in si odtrgajo, da poneso ali odpeljejo v „grad“.

Vsako leto za Miklavža obdarijo vse v zavodu. Kadar je treba za praznik Srca Jezusovega in Marije Pomolnice cvetja in vencev, so oni koj na mestu in naredijo vencev in nanosijo cvetja, da je res vse lepo okrašeno.

Kolikokrat pogostijo naše oratorijance, ki jih povabijo zdaj sem zdaj tja, zdaj v „gorco“ zdaj na dom, pa tudi naše klerike; te še posebno.

Prelepi zlati mašni plašči so dar pri-



Na izletu na Zdolah.

dnih sotrudnic, ki so si pritrgovale, da so znosile za božjo službo težke tisočake.

Ko so lani popravljali in prezidavali dom na Radni, je bilo treba marsikaj pripeljati ali kako drugače pomagati. Naši vrli sotrudniki so to z veseljem storili. Hočejo se izkazati hvaležne za duhovne dobrote, ki jim jih salezijanci v svoji kapelici delijo s svetimi zakramenti in z božjo besedo, katero tako radi poslušajo.

Toda naši radniški sotrudniki niso navezani samo na naš zavod na Radni, ampak na salezijansko delo sploh, ker dobro vedo, koliko dobrega lahko storijo don Boskovi sinovi. Izvedo to iz Salezijanskega vestnika, ki ga imajo

prav tam okrog skoraj pri vsaki hiši. Ko je bilo treba dozidati cerkev Mariji Pomočnici na Rakovniku, so bili takoj pripravljeni pomagati. Dali so lesa. Ko je zdaj treba postaviti cerkev sv. Tereziji, Mali cvetki, so spet takoj pripravljeni nuditi pomoč. Daroval je že tako vsak, kolikor je mogel, poleg tega pa so se zmenili, da bo ondoto sotrudištvo plačalo en steber v njeni cerkvi.

Bog jim bo bogat plačnik, kolikor jim že ni sedaj. Salezijanci pa so jim hvaležni za njih pomoč ter jim skušajo vračati, kakor morejo, najbolj pa z molitvami, ki so še največ vredne pred Bogom.

Na dan slovesnosti.

„Slovenec“ z dne 21. X. poroča:

V nedeljo, dne 17. oktobra so salezijanci obhajali tridesetletnico svojega prihoda na Radno. Poleg duhovščine iz okolice se je slovesnosti udeležilo tudi lepo število civilnih zastopnikov

in množice okoliškega prebivalstva, ki itak rado zahaja v prijazno kapelico božjega Srca. Na predvečer je bila razsvetljava zavoda in koncert fan-tovske godbe zavodovih mladincev.

V nedeljo dopoldan pa so bile zahvalne pobožnosti v cerkvi, popoldne

pa lepo izvajana akademija v zavodovi dvorani. Tolažilno je bilo jutranje sveto obhajilo, ki ga je salezijanski inspektor g. Ivan Špan razdelil stotinam domačih gojencev, dečkom iz oratorija in sotrudištvu, ki so se s tridnevnicu pripravljali na ta praznik! Slovesno sv. mašo je daroval g. opat iz Rajhenburga. Prav lepo priložnostno pridigo je imel g. dr. Volčič, ravnatelj Deškega vzgajališča v Ljubljani. Nekaj prav izvirnega in privlačnega pa je bila skrbno pripravljena akademija v zavodovi dvorani, kamor se je zgrnila po blagoslovu velika množica zavodovih dobrotnikov in prijateljev. V pravih dramatičnih slikah je oživila pred nami zgodovina Tariškega gradu, ko so v njem še gospodovali grofje, in sedanost, ko se v njem odgaja mladina pod skrbnim vodstvom don Boskovih sinov. G. Ivan Doberšek, župnik iz Sevnice, in advokat g. dr. Jesenko sta v izklesanih govorih naglašala trojen zavodov pomen, na socialnem, verskem in vzgojnem polju! Saj

se je v zavodovem oratoriju, kamor zahaja okoliška mladina, posebno v zadnjem desetletju vzgojilo lepo število fantov, ki so danes podlaga in vodilna opora vseh okoliških prosvetnih krožkov in fantovskih odsekov: v Boštanju, Sevnici, Razborju in še drugod. V nazornih transparentnih slikah je nato zavodov ravnatelj pokazal zanimiv pregled vzgojnega dela za salezijanske poklice. Tu so se vzgajali najprej poljski salezijanci, ki imajo danes nad štirideset zavodov, po vojni pa češkoslovaški in slovenski novinci. Več stotin salezijancev je izšlo iz tega zavoda, ki sedaj delujejo v raznih krajih, med temi je tudi 24 misijonarjev. Letos je v zavodu 20 klerikov, ki končujejo svoje študije, in 28 novincev, ki se pripravljajo za apostolat med mladino. Posebna zahvala gre okoliškemu sotrudištvu, ki marljivo podpira zavod, kljub težkim časom, ki jih preživljamo. Zavodu ob tridesetletnici čestitamo in mu želimo obilo novih uspehov.

Iz naših zavodov

Hrvatje v beli Ljubljani.

V sredo, 22. septembra so se pripejli hrvaški maturantje iz II. klasične gimnazije v Zagrebu k bratom Slovincem v Ljubljano. Gospod profesor B. Madjer, vodja in organizator tega izleta, se je že poprej pobrigal za vodnike svojim gojencem. To so bili tovariši iz ljubljanske klasične gimnazije. Tako se je skupina, v kateri je bilo čez 50 dijakov in trije gospodje profesorji, podala razgledovat slovensko prestolico.

Nepozabne nam tudi ostanejo ure našega kratkega bivanja v salezijanskem zavodu na Rakovniku! Po prijetnem in tečnem kosilu v dvorani je zadonela pesem, vzajemno slovenska in pa hrvaška ter se je razvila neprisljena zabava z dijaško muziko in petjem salezijanskih bogoslovcev, ki so nas prišli razveseljevat z narodnimi pes-



Zagrebski maturantje v Ljubljani.

mimi. Omenim naj še, da je izmed gostov govoril gospod profesor B. Madjer, na to se je pa zelo lepo zahvalil ravnatelj salezijanskega zavoda, gospod dr. Blatnik, ki je tudi na kratko raztolmačil salezijansko delovanje med mladino po don Boskovi metodi, delovanje med mladino, za katero se danes bojuje ves svet.

Mladina potrebuje pravega prijatelja svoji duši — tega pa najde v don Boskovem nasledniku, v salezijancu!

V lepem razpoloženju in nedolžnem veselju so Hrvatje zapustili Rakovnik. Preokorna je roka, preslabo pero, da bi pokazalo le drobec onega očarujočega vtisa, ki smo ga dobili dijaki v rakovniškem božjem domu.

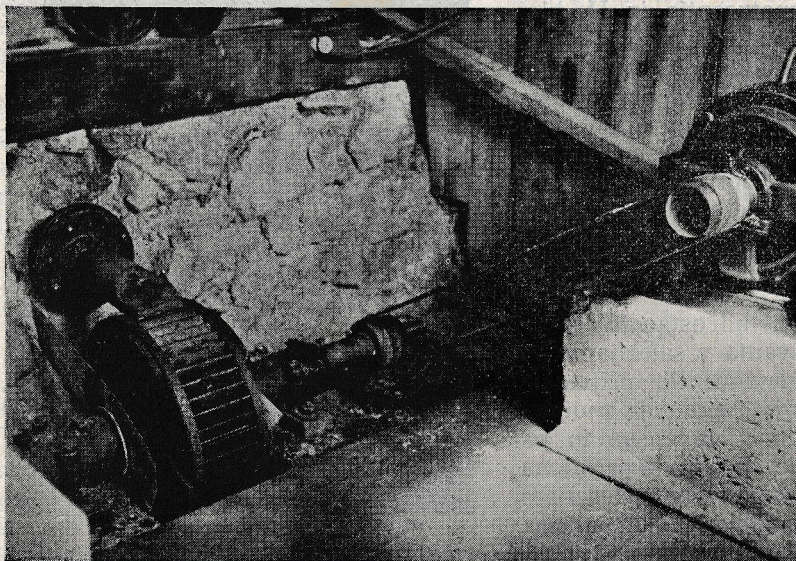
Na koncu naj se še zahvalim bratom Slovencem v imenu udeležencev tega izleta za krasen sprejem, katerega se bodo zagrebški študentje še dolgo z veseljem spominjali.

A. Lj. Lisac,
Zagreb, 27. IX. -37. maturant.

Počitniški dom.

V enem izmed najlepših koticov naše Gorenjske stoji počitniški dom za naše bogoslovce, nad cesto sredi med Tržičem in Begunjami. V svežem

planinskem zraku in ob domači hrani se krepijo za naslednje šolsko leto, da se jim pozna zares ves čas študija, saj ga mnogo lažje zmagujejo, kot pa bi ga sicer, ko ki ne imeli takega oddiha. Počitnice porabijo prav dobro. Včasih grede na daljši ali krajši izlet, večinoma pa se utrjujejo z delom okrog koč, saj si hočejo napraviti čim lepše bivališče. Lani in predlanskim so gradili ceste, zvažali kamenje in pesek, jo dobro tlakovali, da še zdaj kljubuje tudi hudim nalivom. Letos pa so se lotili še nečesa: svojo elektrarno so zgradili v „Hudem grabnu“. Izrabili so močan izvirek spod Dobrče in njegov silni strmec, zajeli so vodo koj ob izvirku, jo speljali v zbiralnik, iz njega pa po ceveh 57 m daleč do turbine, tako da ima voda malo manj ko 20 m padca. Napravili so vse sami, še celo turbina je izdelana doma. Koliko je bilo dela s kopanjem jarkov, z betoniranjem, s postavljanjem turbine in dinama, kako naporno je bilo nositi železne in betonske cevi ter cement po strmem bregu! Z vztrajnostjo pa se vse doseže. Naprava je tako močna, da lahko gori 57 žarnic 25 svečnih. Zdaj ima koča zares že skoraj vse, vodovod in lastno elektriko.



Turbina
in dinamo
naše
„centrale“.

Načrte za elektrarno je napravil preč. g. kanonik Sušnik. Tudi izum turbine je čisto njegov. Gospod kanonik, čeprav ima že čez 80 let, je duševno še vedno čil in se je stalno zanimal, kako je delo napredovalo. Lani je celo sam prišel sem gor, meril in določeval, kod naj bi speljali vodo in kakšen padec bo morala imeti. Od centrale do koče je le kakih 250 metrov.

Gospod kanonik je zasnoval načrt za elektrarno, zato smo ga tudi povabili, da nam napravo blagoslovi. Naše-

Po sv. maši in zajtrku si je g. kanonik ogledal našo malo centralo in vso napravo. Turbina, za katero je tudi on napravil prav strokovni načrt, mu je bila všeč kakor tudi vsa naprava. Prav rad je našo centralo blagoslovil, saj je bilo po zamisli njegovo delo. Potem se je zavrtela turbina in prižgale prve žarnice, to pot še samo poleg dinama, ker daljnovoda še nismo utegnili napeljati do koče.

Pomudili smo se dalj časa ob šumeci vodi in v hladnem gozdiču, kjer



Preč. g. kanonik Sušnik je pravkar blagoslovil centralo. - Poleg njega sta g. inspektor (desno) in g. Kovačič (levo).

mu povabilu se je prav rad odzval ter je prišel k nam 25. avgusta s prvim vlakom, v spremstvu g. inspektorja Ivana Špana in novega ravnatelja z Rakovnika g. dr. Fr. Blatnika.

Gospod kanonik je pred kratkim obhajal tudi svojo biserno sv. mašo. Tisto jutro jo je opravil pri nas v počitniškem domu. Bogoslovci so med sv. mašo prepevali ter so se čutili počeščene, da se je g. kanonik odzval povabilu in se potrudil celo tja gor k njim.

Stoji centrala, slikali smo se in tako je bilo že kar čas za kosilo. Pri tej priliki smo se gospodu kanoniku iskreno zahvalili za njegovo naklonjenost in dobrohotno pomoč ter da je blagovolil opraviti sv. mašo, ki se že bliža železni. Gospodu kanoniku bi to iz vsega srca privoščili, kakor se tudi najtrdnjeje nadajamo, da jo učka, saj je še krepak in trden, čeprav mu je že 82 let.

Popoldne smo spremili gospoda na večerni vlak v Tržič, se prav prisrčno

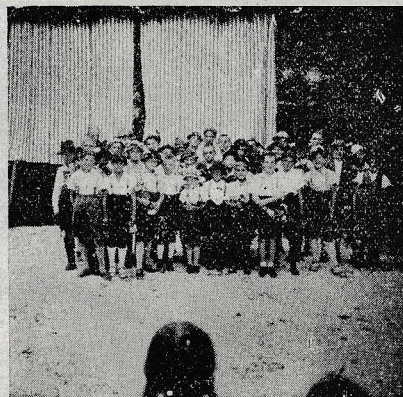
poslovili od njega ter se mu zahvalili, da nas je blagovolil obiskati pod našo Dobrčo.

Par dni kasneje, 28. avgusta pa je prvič zagorela luč v koči. Električna nam je prinesla še več veselja. Kakor da je posvetila tudi v duše, tako so bili vsi dobre volje in razigrani. Je pa tudi v resnici vse lepše v koči zvečer, ko je jasno in vse rasvetljeno, da koča sredi nočnih senc, ki stoje naokrog, izgleda kakor zakleti grad iz pravljic.

Poslovilni dan.

Dne 5. septembra so naši bogoslovci priredili poslovilni dan kakor vsako leto. Ob pol štirih so bile litanije in govor v kapelici. Pa prostorna obednica, ki služi obenem za kapelico, ko se vrata odpro, niti daleč ni zadostovala za toliko ljudi, kolikor jih je ta dan prišlo. Lep dan je bil, res je, sonce je sijalo kakor le redko v letošnjem poletju. Že dalj časa pred tem dnem so se zlasti dečki iz okolice, kakor Tržiča, Leš, Kovorja, Begunj, pripravljali za nastop. K vajam so prihajali bodisi peš bodisi na kolesih, pa tudi s kočijo se je iz Tržiča pripeljal precejšen ograbek fantov. Poglejte jih na sliki; ravno prihajajo. Malo so se poigrali, nato pa je bila vaja za petje, za nastop in za igro. Malico so kar s seboj prinesli.

Na dan prireditve so že zgodaj prišli. Oder je bil prirejen na prostem tam med smrekami, ki so tvorile naravne kulise, v ozadje pa se je postavila širokopleča Dobrča. Fantje so pogumno nastopili pred številnim občinstvom. Na sliki jih dobra tretjina manjka. Nič se ne bom zlagal, če rečem, da je bilo tisti dan okrog 700 do 800 ljudi pri igri. Cele procesije so prihajale od vseh strani proti naši koči. Starši in svojci fantov so pač hoteli videti svojega sina ali brata na odru, kako bo nastopil. Pa so fantje korajžno nastopili, prav nič niso bili zbegani, kakor je navadno pri prvem nastopu, ampak s tako samozavestjo so se postavili, da bi človek ne pričakoval. Najprej je bila zborna deklamacija, v kateri so se



*Fantje prihajajo k skušnji.
Po nastopu pred odrom.
Fantje balinajo.*

Tej številki prilagamo poštno položnico s prošnjo za prispevek za Vestnik.

Stroški za Vestnik s priložo znašajo letno najmanj 10 din.

V raznih potrebah se zatekajte k Mariji Pomočnici z devetdnevnicco, ki jo je priporočal sv. Janez Bosko. Poslužite se priložene podobice.

predstavili in povedali, odkod so in kaj hočejo. Sledila je igrica „Dominik Savio“, vmes petje in na koncu še burka „Brez županovega dovoljenja“. Le pogledjte deco med igro, kako sledi igri. Nič je ne moti, in žal ji je, ko ji zastor vzame pričarani svet.

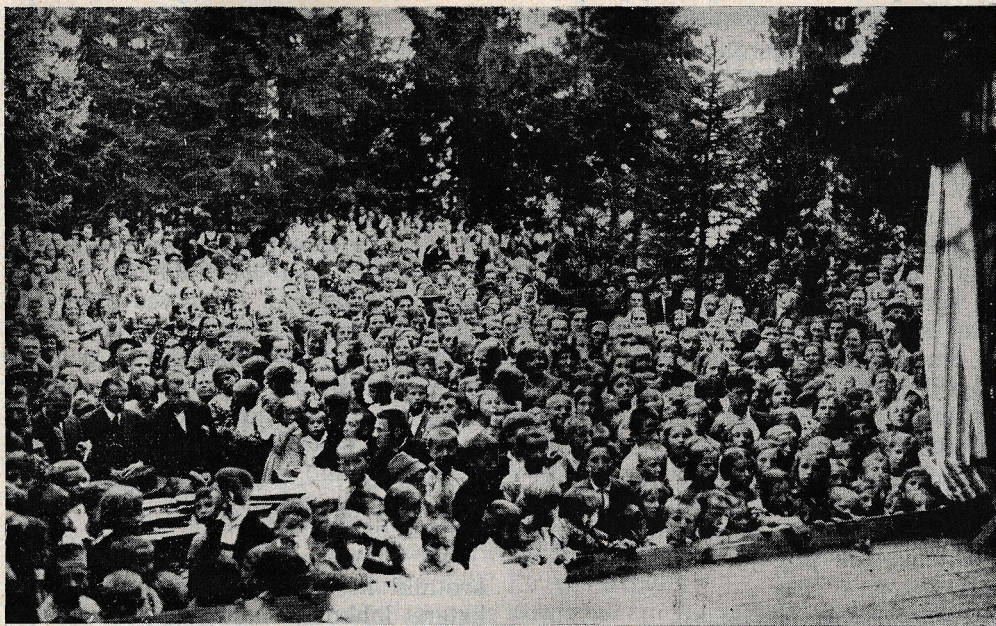
Med našimi gosti je bil tudi tržiški župan g. Majeršič ter upravitelj meščanske šole g. Gothard Rott, in g. Boehm s svojo družino.

Da je vse tako lepo poteklo, so gotovo pripomogli naši korajžni gorenjski fantiči, ki so se prav dobro od-

tam gori, so se bogoslovci lotili knjig. Enajst jih bo letos končalo bogoslovje in bodo stopili h Gospodu, ki razveseljuje njih mladost. Drugi pa živijo še ob spominih na lepe dneve, ki so jih preživeli v deviški naravi tam gori na lepem Gorenjskem.

Salezijanski vzgojni zavod na Selu.

Le redkokrat so naši blagi sodelavci in dobrotniki salezijanskega dela brali v našem Vestniku o salezijan-



Številno občinstvo iz sosednjih vasi prisostvuje igri na prostem. Na levi v ospredju g. Majeršič, župan iz Tržiča, in desno od njega upravitelj mešč. šole v Tržiču g. Rott.

rezali. Staršem prav lepa hvala, da so jim dovolili prihajati k nam v počitniški dom.

Po prazniku smo začeli polagoma že kar spravljati skupaj svoja šila in kopta ter smo skoraj kar z nevoljo pogledovali tja dol za Šmarno goro, kamor bo treba kmalu odriniti. Pa nič ne pomaga, tudi počitnice mora biti konec. Zdaj je šola že v polnem teku in s svežimi močmi, ki so jih nabrali

skem zavodu na Selu pri Ljubljani. Nebogljenu otročičku enako je životaril preteklo šolsko leto ta najmlajši med jugoslovanskimi salez. zavodi. Pa saj nam ga je izročila banovina šele v mesecu novembru lanskega leta v upravo. Z upravo zavoda je zaupala salezijancem tudi vzgojo najbolj revne, zapuščene in vzgoje potrebne dečke in mladeniče. Od meseca julija lanskega leta preurejuje

tehnični oddelek banske uprave to poprej zapuščeno samostansko poslopje, ki je služilo vse drugim namenom. Sedaj je vse preurejeno in kot novo. Krasni prostori, velike dvorane služijo za pisarne, učilnice delavnice in spalnice gojencev. Okusno, po modernem slogu urejena je tudi nekdanja jezuitska, a pozneje zanemarjena kapela. Kapela in zavod sta posvečena Jezusu Mladeniču.

V kapeli je prostora za 120 ljudi. V pravi kras vzgojnemu zavodu je iz prejšnjih shramb in hlevov preurejena gledališka in slavnostna dvorana, ki je zelo praktična. - Prenovljene prostore in kapelo bo blagoslovil prevzvišeni škof ljubljanski dr. Greg. Rožman v nedeljo, 14. novembra po sv. maši ob 10. uri.

Popoldne bo ob 3. v novi dvorani lepa prireditev.

V zavodu je ljudska šola, in obrtno-nadaljevalna šola za mizarstvo, krojaško in čevljarstvo obrt. Obe šoli imata pravico javnosti. V obrtno šolo se sprejmejo mladeniči od 14. do 17. leta, ki se žele izučiti ene ali druge iz omenjenih obrti. Ker so sprejemni pogoji lahki, priporočamo staršem in tistim, ki žele, da se njih varovanci dobro izuče obrti, naj se priklase čimprej, ker je le še nekaj prostorov. Pišejo naj na: „Ravnateljstvo obrtne šole — Selo, p. Moste, Ljubljana“. Pošljemo jim pogoje.

Cerkev Male Terezije na Kodeljevem.

Komaj se nam je zdelo verjetno, ko so v prvih dneh junija zapele lopate ter so pričeli z zidavo, da bo cerkev do jeseni res že dovršena. Gospod stavbenik Emil Tomažič se je zavezal, dovršiti jo do septembra in je svojo obljubo tudi držal. Cerkev je pod streho. Mala Cvetka ima svoj prestol! Prvi v naši domovini,

v Sloveniji. Odtod se bo širila pobožnost do čudodelke naših dni, odtod bo tudi ona na poseben način uresničevala svoje poslanstvo: „Po smrti bom sipala iz nebes dež cvetic“.

Kdor koli gre mimo Salezijanskega mladinskega doma, kjer stoji nova cerkev, se čudi, kako je mogla tako hitro zrasti ta velika stavba, pa še danes, v tako težkih časih!

Ljubezen pa vse premore. Mnogi so žrtvovali od svojih prihrankov nekaj za Malo Terezijo ter so pomagali dvigniti veličastno stavbo. Cerkev stoji, toda le še v surovem stanju in manjka še veliko. Treba jo je ometati znotraj in zunaj, položiti tlak, postaviti oltarje, napraviti okna in vrata, vso drugo opravo in zvonik bo treba dozidati. Dela in stroškov bo res še mnogo. Doslej je delalo dnevno nad 50 delavcev tri mesece. Porabili so nad 270.000 kosov opeke, 12 vagonov cementa, tri vagone železa in tri apna, nad 300 kubičnih metrov peska in gramoza. Kdor vse to preračuna, koliko je stalo, pa bo dobil ogromno vsoto. Doslej je le deloma krita. Oglasiti se bodo morali dobrotniki, da pomagajo plačati dolg.

Kaj pa sedaj?... Preko zime se bo zidovje osušilo, pomladi pa se bo delo nadaljevalo, kakor bodo pač prihajala sredstva.

Ne dvomimo, da nam bodo dobrotniki in častilci Male Terezije, od katere lahko pričakujejo povračila v obliki duhovnih in telesnih dobrot, še nadalje pomagali in tudi druge dobrotnike našli, da čimprej postavimo veliki svetnici Mali Tereziji primerno svetišče.

Darovi naj se pošiljajo ali na Vodstvo salezijanskega sotrudstva, Rakovnik, ali pa naravnost na upravo Male Cvetke, Kodeljevo, p. Moste, Ljubljana.

Vsem dobrim srcem naj sv. Terezija bogato povrne!

SALEZIJANSKI VESTNIK izhaja dvomesečno s stalno prilogo „Življenje sv. Janeza Boska“. Letno stane 10 Din (za inozemstvo 16 Din). Izdaja: Salezijanski inspektorat na Rakovniku v Ljubljani. Tiska sal. tiskarna Rakovnik - Ljubljana. Predstavnik lastnika in Salezijanske tiskarne: Alfonz Pavel. Urednik: Dr. Franc Knific.

V oceno smo prejeli „**KRISTUS KRALJUJ!**“ — S tem naslovom je izšla knjiga, ki je nekaj izrednega. Prvič to, da jo je domač pisatelj spisal najprej v tujem jeziku, in je iz tujega prevedena na domačega. Zakaj najprej nemško? Zato, ker je namenjena katoličanom vsega sveta, da bi jo brali po širokem svetu in bi se zato prevedla tudi v druge jezike. Prevedena je do zdaj na hrvaško, poljsko in italijansko; pripravlja se francoska in angleška izdaja, obljubljena je celó korejska in japonska. V drugih jezikih nosi naslov „Svet za Kristusa!“ v slovenščini ga je dobila po znani evharistični pesmi. — Naslov pove tudi namen in vsebino. Pisatelj, g. Jan. Kalan, razmotri-va na globoko in široko, kako bi se premagalo sedanje brez-boštvo, kraljestvo satanovo, in uvedlo kraljestvo božje. Beseda njegova je, kakor jo že poznamo, živa, krepka, prepričevalna, časih kar pretresljiva. Knjiga je dobila v drugih jezikih naj-višjo pohvalo (n. pr. „Das Buch ist eine gewaltige Tat“). Kar je še posebnega na nji, je to, da je dobila pohvalo in blagoslov sv. očeta, celo dvakrat. — Dobiva se: Misijonska tiskarna Groblje, p. Domžale, stane 10.— Din

KNJIŽICE. — Od mnogokod se sliši, da so naše „Knjiži-ce“ izborna stvar za versko izobrazbo in duhovno poglobitev, česar vsega danes tako manjka. Najboljše znamenje za to, da tega manjka, pa je, da ljudje ne segajo po tem, kar bi jih v verskem oziru poglobilo in utrdilo. Tako malo stane po-ljuden pouk o kakem zakramentu ali verski resnici ali kašen lep zgled duhovnega življenja, pa se ne zmenijo za to. Koliko nepotrebne pa si nabavijo, ki nima nobenega smisla ne haska.

Tudi **DUHOVNI KOLEDARČEK**, ki izhaja redno v vrsti knjižic prvega decembra, bo izšel. Prinesel bo mnogo zla-tih misli in duhovnih koristi. Za en dinar!

Knjižica „**SVETO MAZILJENJE**“, ki je bila pošla, se spet dobi, ker smo jo ponatisnili.

„**TRI BOŽIČNE PESMI**“ dr. J. Gržinčiča. — Izšle so tri božične pesmi, ki o njih pravi večak g. St. Premrl, da „so prav dobre in deloma tudi za bogoslužje primerne skladbe. Prva, precej moderna, je koncertna božična skladba; ostali dve bosta zelo dobro služili tako v cerkvi kakor tudi izven nje“.

Pri akademijah, božičnih prireditvah so te pesmi zelo po-rabne, dve pa tudi v cerkvi. Zlasti cerkveni sta jako pevni in zato bosta gotovo ugajali, tretja pa je bolj koncertnega zna-čaja. — Izvod treh pesmi stane 10 Din. Dobi se na Rakovniku, v Jugoslovanski knjigarni in Matični knjigarni.

NOVO!

Dr. J. Gržinčič: „**MIKLAVŽ PRIHAJA**“, mična opereta (spevoigra) v treh dejanjih. Izšla je jako lepa, lahka, mladinska spevoigra. Že par let se je prirejela za Miklavžev večer po naših zavodih pa vselej z velikim uspehom. Izvajali so jo tudi že na Hrvaškem in Čehoslovaškem. Nastopajo angelci, parkeljni in Miklavž ter še nekaj drugih iz Miklavževega spremstva. Je zares zelo posrečena in primerna za Miklavžev večer ter je bodo zlasti prosvetna društva vesela.

Posamezni glasbeni odlomki se prav lahko porabijo tudi pri družinskih Miklavževih prireditvah.

Poleg slovenskega besedila je mogoče dobiti tudi hrvaško.

Dobi se v Salezijanskem zavodu na Rakovniku in v Jugoslovanski knjižarni.

MIHEC MAGONE. — Mladini napisal sv. Janez Bosko. To je kratek, zanimiv in spodbuden življenjepis živahnega dečka Mihca, ki ga je don Bosko sprejel v svoj zavod in napravil iz njega vzornega fanta. Knjiga se bere kakor povest, tako je zanimiva. Naročite jo za dar otrokom za Miklavža ali za Božič. Priporočite jo drugim.

Knjiga stane 5 din, po pošti 50 par več. Naroča se pri upravi „Knjižic“, Ljubljana, Rakovnik, ali po knjižarnah.

BOŽIČNE RAZGLEDNICE. — Kar smo začeli izdajati božične in velikonočne razglednice, so mnogi segli po njih. Tudi letos so izšle prav lepe božične razglednice kakor lani in se že dobijo. V najkrajšem času jih bomo razposlali našim poverjenikom in poverjenicam. Zglasite se lahko pri njih ali pa pišite ponje naravnost na **Vodstvo Salezijanskega sodruštva, Rakovnik Ljubljana**. Cena kakor lani: **po dinarju**. Kdor jih naroči vsaj deset skupaj ene vrste, jih dobi **po 80 par**, to je 10 za 8 dinarjev.

Poleg letošnjih imamo v zalogi še nekaj božičnih razglednic iz prejšnjih let. Tem smo ceno znižali za polovico, to je **po 50 par** komad.

Naša izdaja božičnih in velikonočnih razglednic ima ta glavni namen, da spodrine židovski šund, ki za božič kot za veliko noč na razglednicah ni izražena prav nobena verska misel, oziroma je nalašč zatajena. Vse delajo po načrtu, tudi to, da bi odvrnili ljudi od verskega čuta in smisla za skrivnost sv. vere.

SLIKE MARIJE POMOČNICE. — Zaradi večkratnega povpraševanja po večjih slikah rakovniške Marije Pomočnice smo jih dali spet natisniti in se lahko dobijo v pisarni sodruštva. Velikost slik je 37 × 50 cm in so izdelane v bakrotisku. **Cena posamezne slike je 10 din** (s poštnino vred); kdor jih pa naroči skupaj vsaj pet, jih dobi po 8 din.

Ako je naslovnik umrl ali spremenil bivališče, vrnite list na:
VODSTVO SALEZ. SOTRUDSTVA, RAKOVNIK - LJUBLJANA